

THE IMPACT OF IFRS ON THE FINANCIAL PERFORMANCE OF COMPANIES

IMPACTUL IFRS ASUPRA PERFORMANȚEI FINANCIARE A COMPANIILOR

CHIPRISEAN Maria, studentă, specialitatea: Contabilitate
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: chiprisean.maria@ase.md

Abstract: *The adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) has significantly influenced financial reporting, tax regulations, and corporate decision-making. This paper examines the impact of IFRS implementation, focusing on its effects on financial statements, profitability, and liquidity indicators. By analyzing key financial metrics before and after IFRS adoption, the study highlights both challenges and benefits encountered by companies during this transition. The findings suggest that IFRS adoption led to adjustments in financial reporting practices, influencing key indicators such as net profit margin and long-term liquidity. These changes reflect the necessity for businesses to adapt to new accounting frameworks while ensuring compliance with tax regulations. The study contributes to the understanding of IFRS implications in financial management and regulatory compliance, offering insights for practitioner.*

Keywords: IFRS, financial performance

JEL CLASSIFICATION: H83, M40, M41

INTRODUCERE

În contextul globalizării economice și al cererii crescute de transparență, adoptarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) reprezintă o etapă crucială pentru companiile din Republica Moldova, având potențialul de a influența semnificativ performanța financiară. Astfel, entitățile de interes public au fost obligate să adopte IFRS pentru situațiile financiare aferente anului 2012, cu o etapă preliminară în 2011, când a fost aplicat IFRS (Hotărâre, 2008). Această tranziție a plasat entitățile de interes public în rolul de inițiatori, devenind mesageri ai utilizării IFRS în Republica Moldova, având astfel o responsabilitate în implementarea acestor standarde. Decizia de a adopta IFRS a adus beneficii semnificative Republicii Moldova, facilitând armonizarea cu legislația Uniunii Europene și asigurând utilizarea unui cadru contabil recunoscut la nivel mondial, bazat pe conceptul de imagine justă și fidelă.

Scopul acestei lucrări este de a analiza impactul adoptării IFRS asupra performanței financiare a companiilor din Republica Moldova, evaluând efectele asupra indicatorilor financiari cheie și identificând factorii care influențează acest impact. Obiectivul principal este de a analiza tendințele indicatorilor financiari relevanți înainte și după implementarea IFRS, pentru a determina efectele acestor standarde.

Actualitatea temei este dată de necesitatea de a înțelege impactul adoptării IFRS asupra performanței financiare a companiilor din Republica Moldova, în contextul eforturilor de armonizare cu standardele internaționale și de creștere a transparenței și comparabilității informațiilor financiare.

Această cercetare adoptă o metodologie mixtă, combinând analize teoretice și empirice. Utilizând metoda deducției, pentru examinarea literaturii de specialitate pentru a formula ipoteze. Datele empirice analizate prin metoda **inducției**, au fost folosite ca suport pentru identificarea tendințelor. **Analiza documentară** a fost utilizată pentru a înțelege contextul legal, iar **metodele cantitative** vor evalua impactul IFRS prin indicatori financiari. **Analiza comparativă** va evidenția diferențele impuse de modificările standartelor aplicate, iar metoda sintezei a fost folosită pentru a genera concluzii.

CONȚINUT DE BAZĂ

Numeroase studii analizează impactul trecerii la IFRS. Aceste cercetări au abordat impactul standardelor internaționale de contabilitate în mai multe regiuni precum Asia (Woolley, 1998) sau prin prisma nivelului economic al țării (Kenny & Larson, 1996). IFRS impune utilizarea contabilității la valoarea justă. În ceea ce privește valorile raportate atât ale activelor, cât și ale câștigurilor, abordarea valorii juste aduce o volatilitate crescută (Jeremakowicz & Gornik-Tomaszewski, 2006). Jeremakowicz (Jeremakowicz, 2004) susține că, în tranziția către contabilitatea la valoarea justă, băncile și companiile de asigurări sunt două dintre principalele instituții care se confruntă cu probleme semnificative. Aceste industrii sunt deja puternic reglementate. În plus, procesul de tranziție de la standardele locale la IFRS este foarte costisitor. În acest context apare nevoia de a măsura impactul acestor schimbări, pentru o imagine mai credibilă vom analiza sectorul bancar din Republica Moldova.

Sectorul bancar din Republica Moldova, caracterizat de o importanță sistemică în economia națională, a fost supus unui proces de transformare semnificativ odată cu adoptarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Această tranziție a impus băncilor comerciale să-și adapteze practicile contabile la cerințele standardelor internaționale, având un impact direct asupra modului în care sunt prezentate și interpretate informațiile financiare. În acest context, analiza impactului IFRS asupra performanței financiare a sectorului bancar necesită o abordare specifică, care să țină cont de particularitățile activității bancare și de indicatorii financiari relevanți pentru evaluarea stabilității și profitabilității acestor instituții. Astfel, cercetarea se va concentra pe evaluarea modului în care IFRS a influențat indicatori precum: rentabilitatea activelor, rentabilitatea capitalului, marja netă a dobânzii și lichiditatea pe termen lung. Acești indicatori sunt esențiali pentru a înțelege modul în care IFRS a influențat stabilitatea și profitabilitatea băncilor din țară. Analiza se bazează pe examinarea următoarelor ipoteze:

I1: Rentabilitatea activelor (ROA) a fost influențată de adoptarea IFRS, manifestând o volatilitate crescută datorită schimbărilor în modul de evaluare a activelor.

I2: Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) a fost afectată de adoptarea IFRS, posibil prin modificări în modul de recunoaștere a capitalurilor proprii și a profitului net.

I3: Marja netă a dobânzii a fost influențată de adoptarea IFRS, posibil prin modificări în modul de recunoaștere a veniturilor și cheltuielilor cu dobânzile.

I4: Lichiditatea pe termen lung a fost influențată de adoptarea IFRS, posibil prin modificări în modul de clasificare a activelor și pasivelor pe termen lung.

În analiza impactului adoptării IFRS asupra performanței financiare a sectorului bancar din Republica Moldova, rentabilitatea activelor (ROA) reprezintă un indicator cheie. Rentabilitatea activelor (ROA) este un indicator financiar esențial, care măsoară eficiența cu care o bancă utilizează activele sale pentru a genera profit. Calculat ca raport între profitul net și activele totale medii, ROA oferă o perspectivă clară asupra capacității băncii de a genera profit din activele sale, reflectând astfel eficiența managementului activelor. Pentru asta vom analiza Tabelul 1, unde sunt prezentate datele privind ROA pentru anii 2005-2024

Tabel 1. Dinamica rentabilității activelor

	2024	2021	2018	2015	2012	2011	2009	2006	2005
ROA	2,39	2,00	1,90	1,67	1,10	1,80	-0,39	3,44	2,80

Sursa: *elaborat de autor în baza* (Banca Națională a Moldovei, 2025)

Datele prezentate în tabelul 1 relevă o volatilitate semnificativă a ROA de-a lungul anilor. Se observă fluctuații mari, în special în perioada crizei financiare din 2008-2009, când ROA a înregistrat o scădere abruptă. Ulterior, s-a observat o creștere semnificativă a ROA în anii următori adoptării IFRS. Aceste variații considerabile indică o sensibilitate a ROA la factori externi, cum ar fi crizele economice, dar și la modificări contabile introduse de IFRS. Această volatilitate susține ipoteza I1, care afirmă că implementarea IFRS are un efect statistic semnificativ asupra ROA. As-

tfel, datele sugerează că adoptarea IFRS a influențat modul în care băncile își gestionează activele, având un impact direct asupra rentabilității acestora.

Un alt indicator important este rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) care facilitează evaluarea performanței financiare a unei bănci din perspectiva investitorilor, măsurând rentabilitatea investiției acestora. Calculat ca raport între profitul net și capitalurile proprii medii, ROE indică eficiența cu care banca utilizează capitalurile proprii pentru a genera profit. O dinamică a acestui indicator este ilustrată în Tabelul 2.

Tabel 2. Rentabilitatea capitalurilor proprii

	2024	2021	2018	2015	2012	2011	2009	2006	2005
ROE	14,79	12,26	11,60	10,16	5,60	10,60	-2,12	20,67	15,37

Sursa: *elaborat de autor în baza* (Banca Națională a Moldovei, 2025)

Datele din tabelul 2 evidențiază o volatilitate semnificativă a ROE de-a lungul anilor, cu fluctuații notabile. Un aspect important este scăderea ROE înregistrată în anul adoptării IFRS (2012), urmată de o revenire și creștere în anii următori. Această scădere inițială ar putea reflecta ajustările contabile necesare pentru conformarea cu noile standarde, în timp ce creșterea ulterioară ar putea indica o adaptare eficientă a băncilor la cerințele IFRS. Aceste variații susțin ipoteza I2, care afirmă că implementarea IFRS are un efect statistic semnificativ asupra ROE. Prin urmare, datele indică faptul că adoptarea IFRS a influențat în mod direct rentabilitatea investițiilor acționarilor, afectând modul în care este evaluată performanța financiară a băncilor.

De asemenea un indicator ce este relevant de analizat este marja de profit netă, ce reflectă eficiența unei bănci în generarea de profit din veniturile obținute. Aceasta se calculează ca raport între profitul net și veniturile totale, exprimat procentual. O marjă ridicată indică o gestionare eficientă a costurilor și o rentabilitate mai mare. Pentru o înțelegere mai bună a modificărilor acesteia vom analiza informația prezentată în Tabelul 3.

Tabel 3. Dinamica profitabilității

	2024	2021	2018	2015	2012	2011	2009	2006	2005
Marja de profit netă	4,29	4,09	4,31	5,30	5,10	6,40	4,58	6,79	6,42

Sursa: *elaborat de autor în baza* (Banca Națională a Moldovei, 2025)

Analizând datele din tabel, se observă că în anul 2012, momentul adoptării IFRS, marja de profit netă a scăzut la 5,10%, comparativ cu 6,40% în 2011. Această diminuare ar putea fi atribuită modificărilor în modul de recunoaștere a veniturilor și cheltuielilor cu dobânzile, impuse de noile standarde contabile. În anii următori, marja a continuat să scadă, atingând 4,09% în 2021 și 4,29% în 2024, ceea ce sugerează un impact de durată asupra profitabilității. Totuși, această tendință descendentă poate fi influențată și de alți factori macroeconomici sau specifici sectorului bancar.

Prin urmare, rezultatele susțin ipoteza I3, conform căreia marja netă a dobânzii a fost influențată de adoptarea IFRS, probabil prin schimbările în recunoașterea veniturilor și cheltuielilor cu dobânzile. Cu toate acestea, pentru o confirmare mai solidă, ar fi necesară o analiză suplimentară asupra factorilor externi care au influențat profitabilitatea băncilor în această perioadă.

Lichiditatea pe termen lung este un indicator fundamental al stabilității financiare a unei bănci, reflectând capacitatea acesteia de a-și acoperi obligațiile pe termen lung utilizând activele disponibile. Acest indicator se calculează ca raport între activele lichide pe termen lung și pasivele pe termen lung, o valoare mai mare sugerând o poziție financiară mai sigură și o capacitate sporită de a face față angajamentelor financiare.

Tabel 4. Dinamica lichidității

	2024	2021	2018	2015	2012	2011	2009	2006	2005
Lichiditatea pe termen lung	0,76	0,74	0,72	0,70	0,70	0,70	0,60	0,58	0,54

Sursa: *elaborat de autor în baza* (Banca Națională a Moldovei, 2025)

Analizând datele din tabel, se observă că în anul 2012, anul adoptării IFRS, lichiditatea pe termen lung a fost de 0,70, menținându-se la același nivel ca în 2011. În anii următori, indicatorul a înregistrat o ușoară creștere, ajungând la 0,74 în 2021 și 0,76 în 2024. Deși nu se observă o scădere imediată în 2012, impactul IFRS asupra acestui indicator ar putea fi indirect, prin modificările în clasificarea activelor și pasivelor pe termen lung.

Comparând aceste rezultate cu ipoteza I4, care susține că lichiditatea pe termen lung a fost influențată de adoptarea IFRS, se poate afirma că efectul nu este imediat evident în datele analizate. Totuși, menținerea unui nivel constant în 2012 și creșterea ulterioară pot indica o ajustare treptată a băncilor la noile cerințe contabile. Pentru a valida pe deplin această ipoteză, ar fi necesară o analiză mai detaliată a modificărilor specifice aduse de IFRS în structura activelor și pasivelor băncilor.

CONCLUZII

Rezultatele cercetării indică faptul că implementarea IFRS a determinat fluctuații inițiale ale acestor indicatori, în special în anul 2012, dar ulterior, companiile au reușit să se adapteze noilor cerințe contabile. Deși IFRS a adus o creștere a transparenței și comparabilității situațiilor financiare, procesul de tranziție a generat provocări, inclusiv ajustări în recunoașterea veniturilor și cheltuielilor, modificări în evaluarea activelor și pasivelor, precum și influențe asupra profitabilității.

În concluzie, adoptarea IFRS a reprezentat un pas esențial în alinierea sistemului contabil al Republicii Moldova la standardele internaționale, facilitând accesul la piețele financiare globale și sporind încrederea investitorilor. Totuși, pentru a maximiza beneficiile acestor standarde, este necesară o adaptare continuă a companiilor și a autorităților de reglementare la cerințele în schimbare ale mediului economic și financiar internațional.

REFERINȚE:

1. Banca Națională a Moldovei. (2025). *BNM*.
<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/drsb/DRSB1.xhtml?id=0&lang=ro>
2. Hotărâre. (2008, martie 7). Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 238 din 29 februarie 2008 „Privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pe teritoriul Republicii Moldova”. *Monitorul Oficial*.
3. Jeremakowicz, E., & Gornik-Tomaszewski, S. (2006). Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 15, 170-196.
4. Jermakowicz, E. K. (2004). Effects of Adoption of International Financial Reporting Standards in Belgium: The Evidence from BEL-20 Companies. *Accounting in Europe*, 1., 51-70.
5. Kenny, S. Y., & Larson, R. K. (1996). Accounting Standard-Setting Strategies and Theories of Economic Development: Implications for the Adoption of International Accounting. *Advances in International Accounting*, 9, 1-20.
6. Woolley, R. (1998). International Accounting Standards and Economic Growth: An Empirical Investigation of their Relationship in Asia. Australia: School of Accounting and Law, RMIT.

Coordonator științific: GRIGOROI Lilia, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +373 69737806
e-mail: lilia.grigoroii@ase.md